

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.11.2016
COM(2016) 862 final

2016/0377 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o pripravljenosti na tveganja v sektorju električne energije in razveljavitvi Direktive
2005/89/ES**

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2016) 410}

{SWD(2016) 411}

{SWD(2016) 412}

{SWD(2016) 413}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Namen predloga uredbe je zagotoviti, da vse države članice vzpostavijo ustrezna orodja za preprečevanje in upravljanje kriznih razmer v oskrbi z električno energijo ter za pripravo na take razmere. Celo pri trgih in sistemih, ki dobro delujejo, nevarnost krize v oskrbi z električno energijo zaradi številnih okoliščin (npr. skrajnih vremenskih razmer, zlonamernih napadov, vključno s kibernetскими napadi, pomanjkanja goriva) ni mogoče izključiti. In ker so elektroenergetski sistemi povezani, imajo krizne razmere pogosto tudi čezmejni učinek. V nekaterih primerih (npr. pri daljšem obdobju hudega mraza ali vročinskih valov) lahko vplivajo na več držav članic hkrati in celo incidenti, ki se začnejo na lokalni ravni, se lahko hitro razširijo čez meje.

Trenutno države članice ravnaajo zelo različno, kar zadeva preprečevanje in upravljanje kriznih razmer ter pripravo na take razmere. Nacionalna pravila in prakse se pogosto osredotočajo le na nacionalno raven, ne da bi upoštevali, kaj se dogaja onkraj nacionalnih meja. Ocena nacionalnih pravnih okvirov in sedanjih praks po Evropi je pokazala, da:

- (a) države članice ocenjujejo različna tveganja;
- (b) države članice sprejemajo različne ukrepe za preprečevanje in upravljanje kriznih razmer ter da se ti ukrepi začnejo izvajati ob različnih trenutkih¹;
- (c) se vloge in odgovornosti razlikujejo; ter da
- (d) ni skupnega dogovora o tem, kaj pravzaprav so krizne razmere.

Poleg tega sta izmenjava informacij in preglednost v pripravi držav članic na krizne razmere v oskrbi z električno energijo in obvladovanju takih razmer zelo omejeni. Na primer, države članice, ki ugotovijo, da bodo njihovi elektroenergetski sistemi v prihodnjih mesecih morda pod večjim pritiskom, pogosto sprejmejo ukrepe skupaj s svojimi operaterji prenosnih sistemov, ne da bi o tem sistematično obvestile druge.

Tako stanje je posledica regulativne vrzeli. Sedanji pravni okvir EU (direktivi 2005/89/ES² in 2009/72/ES³) določa zgolj splošne cilje za zanesljivost oskrbe, državam članicam pa prepušča odločitev o tem, kako bodo te cilje dosegle. Čeprav pravila državam članicam omogočajo, da v kriznih razmerah sprejmejo „zaščitne ukrepe“, ne določajo, kako naj se države članice pripravijo na take razmere in kako naj jih obvladujejo.

Sedanja zakonodaja ne odraža več dejanskega stanja obstoječega povezanega trga električne energije, kjer se verjetnost, da krizne razmere sočasno prizadenejo več držav članic, povečuje.

Težave, ugotovljene v oceni učinka, ki je priložena temu predlogu, lahko povzamemo, kakor sledi:

- (1) krizni načrti in ukrepi se še vedno osredotočajo izključno na nacionalno raven;
- (2) premalo je izmenjave informacij- in preglednosti; ter

---

¹ Glej analizo v vmesnem poročilu o sektorski preiskavi mehanizmov električne zmogljivosti (C(2016) 2107 final) in delovni dokument služb Komisije, ki je priložen temu poročilu (SWD(2016) 119 final).

² Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/89/ES z dne 18. januarja 2006 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo in naložb v infrastrukturo (UL L 33, 4.2.2006, str. 22).

³ Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 55).

(3) ni skupnega pristopa k opredelitvi in ocenjevanju tveganj.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlagana uredba dopolnjuje določbe tretjega energetskega svežnja⁴, ki se revidira vzporedno. Revidirani tretji sveženj bo namenjen izboljšanju delovanja notranjega trga električne energije, med drugim z zagotavljanjem večje prožnosti in omejevanjem možnosti za dodeljevanje subvencij za zadostnost proizvodnje, vključno z usklajeno evropsko dolgoročno oceno zadostnosti proizvodnih virov. Namenjena bo tudi izboljšanju varnosti sistema z boljšim sodelovanjem med operaterji prenosnih sistemov na regionalni ravni prek oblikovanja regionalnih operativnih centrov.

Predlagana uredba določa, kaj morajo države članice sprejeti za preprečevanje in upravljanje kriznih razmer in kako morajo v ta namen medsebojno sodelovati, zlasti z enotnimi metodami za ocenjevanje tveganj z zagotavljanjem večje primerljivosti in preglednosti v pripravljalni fazi in med krizo v oskrbi z električno energijo, ter z zagotavljanjem oskrbe z električno energijo tam, kjer je najbolj potrebna, tudi med tako krizo. Določa tudi okvir za bolj sistematično spremljanje zanesljivosti oskrbe prek usklajevalne skupine za električno energijo. Prispeva k revidiranemu tretjemu svežnju, saj zagotavlja, da imajo tržni ukrepi prednost celo v kriznih razmerah in da lahko trgi delujejo čim dlje.

Predlagana uredba nadomešča Direktivo 2005/89/ES (direktiva o zanesljivosti oskrbe z električno energijo), ki opredeljuje zelo širok okvir ciljev, ki jih morajo doseči države članice na področju zanesljivosti oskrbe, vendar je bila njena operativna vrednost neznatna. Omenjeno direktivo bo zato treba razveljaviti, kot tudi nekatere določbe v sedanjem tretjem svežnju, ki se nanašajo na zanesljivost oskrbe, zlasti člen 4 (ki zahteva, da države članice spremljajo zanesljivost oskrbe na podlagi nacionalnih poročil) in člen 42 (ki državam članicam omogoča, da sprejmejo „zaščitne ukrepe“ v primeru nenadne krize v energetskega sektorja) direktive o električni energiji⁵.

Omrežni kodeksi in smernice, sprejeti v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 714/2009⁶, določajo harmonizirana načela za operativno načrtovanje in časovno razporejanje, ki so potrebni, da se lahko predvidijo težave v zvezi z operativno varnostjo v realnem času. Osnutek uredbe dopolnjuje te tehnične predpise, saj zagotavlja upravne in politične mehanizme, ki nacionalnim organom ob medsebojnem sodelovanju pomagajo preprečevati in obvladovati krizne razmere, ob tem pa preprečujejo nepotrebno poseganje v trg in naloge operaterjev prenosnih sistemov.

Predlagana uredba temelji zlasti na *smernicah za obratovanje sistema*⁷ in *omrežnem kodeksu o izrednih razmerah pri oskrbi z električno energijo in ponovni vzpostavitvi oskrbe*⁸, ki ponujajo tehnične predpise za operaterje prenosnih sistemov o tem, kako zagotoviti varnost

⁴ Tretji energetski sveženj je sestavljen iz Direktive (ES) št. 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo, Uredbe (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in Uredbe (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev.

⁵ Direktiva (ES) št. 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 55).

⁶ Uredba (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003 (UL L 211, 14.8.2009, str. 15).

⁷ Uredba Komisije (EU) .../... z dne XXX o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije (UL [...]).

⁸ Uredba Komisije (EU) .../... z dne XXX o vzpostavitvi omrežnega kodeksa o izrednih razmerah pri oskrbi z električno energijo in ponovni vzpostavitvi oskrbe (UL [...]).

sistema tudi v izrednih razmerah. Ta pravila bi morala operaterjem prenosnih sistemov omogočati učinkovito obvladovanje večine incidentov, niso pa zagotovilo, da so države članice ustrezno pripravljene na obsežnejše krizne razmere in da so jih sposobne obvladovati, zlasti tiste čezmejne, ki pogosto zahtevajo politično občutljive odločitve (npr. o prekinitvi oskrbe z električno energijo).

Predlagana uredba je v skladu z obstoječo zakonodajo na področju kibernetске varnosti in kritične infrastrukture. Na področju kibernetске varnosti Direktiva (EU) 2016/1148 (Direktiva o varnosti omrežij in informacij)⁹ določa splošna pravila, medtem ko se bodo posebna pravila prednostno pripravila prek omrežnega kodeksa, kot je predvideno v revidirani uredbi o električni energiji, ki bo upoštevala tveganja zaradi digitalizacije energetskega sistema. Predlagana uredba dopolnjuje direktivo o varnosti omrežij in informacij, saj zagotavlja, da se kibernetски incidenti ustrezno opredelijo kot tveganje in da so ukrepi, sprejeti za njihovo odpravljanje, na ustrezen način razvidni iz načrtov- pripravljenosti na tveganja. Predlagana uredba dopolnjuje tudi Direktivo Sveta 2008/114/ES¹⁰, ki je vzpostavila skupni postopek za ugotavljanje evropske kritične infrastrukture („EKI“), kot so npr. infrastruktura in obrati za proizvodnjo električne energije in prenos ter za njihovo zaščito pred terorističnimi napadi in drugimi fizičnimi nevarnostmi. Predlagana uredba se bolj na splošno osredotoča na to, kako zagotoviti prožnost celotnega elektroenergetskega sistema in kako obvladovati krizne razmere, ko se te pojavijo.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Cilj predlagane uredbe je izvajanje ključnih ciljev evropske energetske unije, kot je določen v okvirni strategiji za trdno energetske unijo s podnebno politiko, usmerjeno v prihodnost.

Predlagana uredba je tudi v skladu s ciljem Unije za krepitev Energetske skupnosti. Krizne razmere v oskrbi z električno energijo lahko segajo prek meja Unije in zajamejo tudi države Energetske skupnosti, zato bi Unija morala tesno sodelovati s pogodbenicami Energetske skupnosti pri preprečevanju in obvladovanju krize v oskrbi z električno energijo ter pripravi na krizo, da se zagotovi učinkovito krizno upravljanje na širšem evropskem ozemlju.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Predlagana uredba predlaga ukrepe za preprečevanje in obvladovanje kriznih razmer v oskrbi z električno energijo v EU ter pripravo nanje. Pravna podlaga te uredbe je zato člen 194 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Člen 194 PDEU priznava, da je za zagotovitev delovanja trga energije in zanesljivosti oskrbe z električno energijo v Evropski uniji nujna določena raven usklajevanja, preglednosti in sodelovanja v zvezi s politikami držav članic o zanesljivosti oskrbe.

Potreba po ukrepanju na ravni EU temelji na dokazih, da nacionalni pristopi ne privedejo le do neoptimalnih ukrepov, temveč da postanejo učinki krize zaradi njih še bolj pereči. Poleg tega se krizne razmere pogosto ne ustavijo na nacionalnih mejah, ampak lahko neposredno ali posredno prizadenejo več držav članic. Zaradi možnih učinkov na zanesljivost oskrbe v sosednji državi članici in/ali na razpoložljivost ukrepov za preprečevanje morebitnega

⁹ Direktiva (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji (UL L 194, 19.7.2016, str. 1-30).

¹⁰ Direktiva Sveta 2008/114/ES z dne 8. decembra 2008 o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe po izboljšanju njene zaščite (UL L 345, 23.12.2008, str. 75).

pomanjkanja se nacionalni ukrepi na področju pripravljenosti in zmanjševanja tveganj ne smejo omejiti le na nacionalno raven.

Vse večja medsebojna povezanost trgov električne energije v EU zahteva, da so ukrepi za zanesljivost oskrbe usklajeni. Če takega usklajevanja ne bo, lahko ukrepi, sprejeti zgolj na nacionalni ravni, ogrozijo zanesljivost oskrbe v drugih državah članicah ali na ravni EU. Primeri, kot je bilo daljše obdobje hudega mraza leta 2012, so pokazali, da so usklajeni ukrepi in solidarnost ključni, zato da se oskrba z električno energijo zagotovi tam, kjer je ta najbolj potrebna. Ukrepi ene države lahko povzročijo tveganja za izpad električne energije v sosednjih državah (npr. enostranska odločitev neke države, da uvede prepoved izvoza, je imela resne neželene učinke na sektor električne energije in plina v drugi državi). Po drugi strani lahko usklajenost med državami članicami zagotovi širšo paleto rešitev.

Možnosti za učinkovitejše in cenejše ukrepe zaradi regionalnega usklajevanja še niso v celoti izkoriščene¹¹, kar škoduje odjemalcem v EU.

- **Sorazmernost**

Predlagana uredba je zasnovana tako, da se doseže ustrezna raven pripravljenosti po vsej Evropi, da se okrepi zaupanje in sodelovanje med državami članicami ter zmanjšajo vplivi na odjemalce v primeru take krize. Za uresničitev tega cilja zagotavlja skupna pravila in načela, ki jih je treba spoštovati, ter mehanizme za čezmejno sodelovanje. .

Predlog pa ne vključuje popolne uskladitve, pri kateri bi bili vsi ukrepi določeni na ravni EU.

Regionalno sodelovanje med državami članicami je potrebno, da se odpravijo pomanjkljivosti sedanjega sistema, v katerem je prostovoljno sodelovanje omejeno na operaterje prenosnih sistemov, in da se težave lahko rešujejo na regionalni ravni.

- **Izbira instrumenta**

Ocena direktive o zanesljivosti oskrbe z električno energijo (glavni pravni akt na tem področju) je pokazala, da države članice načela, določena na ravni EU, izvajajo na tak način, da zdaj obstaja pravi mozaik nacionalnih pravil in praks, ki se razlikujejo po vsej EU.

Uredba je primernejši instrument za zagotavljanje skladnega in preglednega izvajanja ukrepov za preprečevanje in obvladovanje kriz v oskrbi z električno energijo ter pripravo na take krize.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Komisija je ocenila direktivo o zanesljivosti oskrbe z električno energijo, in sicer z analizo njene uspešnosti na podlagi petih meril: ustreznost, uspešnost, učinkovitost, skladnost in dodana vrednost za EU. Rezultati ocenjevanja so vključeni v opredelitev problema v oceni učinka. Osnovne ugotovitve je mogoče povzeti na naslednji način:

- direktiva je bila neuspešna pri doseganju svojih ciljev, zlasti tistih, ki prispevajo k večji zanesljivosti oskrbe v Evropi. Nekatere od njenih določb je prehitela poznejša

---

¹¹ Obstoječe makroregionalne strategije in evropsko teritorialno sodelovanje spodbujajo regionalno sodelovanje med državami članicami, vendar to sodelovanje ne vključuje preprečevanja in upravljanja kriznih razmer v oskrbi z električno energijo.

zakonodaja (zlasti tretji energetskega sveženj in uredba TEN-E¹²); po drugi strani še vedno obstajajo zakonodajne vrzeli, zlasti na področju preprečevanja in upravljanja kriznih razmer;

- ukrepi v okviru direktive ne veljajo več, saj njene določbe niso več v skladu z izzivi zanesljivosti oskrbe z električno energijo, s katerimi se soočamo danes. Elektroenergetski sistemi so vse bolj povezani, zato izključno nacionalni pristopi ne morejo več veljati za primerne;
- dodana vrednost direktive je zelo omejena, saj je oblikovala splošni okvir, na splošno pa je bilo državam članicam prepuščeno, da same določijo lastne standarde zanesljivosti oskrbe z električno energijo.

- **Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi**

Javno posvetovanje o pripravljenosti na morebitna tveganja na področju zanesljivosti oskrbe z električno energijo (od 15. julija do 9. oktobra 2015) je prineslo 75 odgovorov, med drugim odgovore javnih organov, mednarodnih organizacij (Mednarodna agencija za energijo), evropskih agencij (Agencija za sodelovanje energetskega regulatorjev (ACER) in Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo (ENTSO-E)) ter najpomembnejših zainteresiranih strani (podjetja in združenja). Cilj je bil pridobiti stališča zainteresiranih strani, zlasti o tem, kako bi se morale države članice pripraviti in sodelovati z drugimi, da bi opredelile in obvladovale tveganja v zvezi z zanesljivostjo oskrbe z električno energijo. Glavni rezultati posvetovanj in prejetih odgovorov so povzeti v nadaljevanju in so na voljo tudi na spletni strani Komisije¹³. Različna mnenja so razvidna iz ocene učinka.

Posvetovanje je pokazalo, da večina sodelujočih (podjetij, združenj in držav) meni, da sedanji pravni okvir (direktiva o zanesljivosti oskrbe) ne zadošča za odpravo soodvisnosti povezanega integriranega evropskega trga električne energije.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Predlagana uredba in ocene učinka so bile pripravljene na podlagi obsežnega gradiva (glej sklicevanja v opombah pod črto v oceni učinka). Tudi pregled veljavnih nacionalnih predpisov in praks o pripravljenosti na morebitna tveganja na področju zanesljivosti oskrbe z električno energijo¹⁴ je bil izveden izrecno za oceno učinka.

Med postopkom priprave osnutka se je o različnih vidikih tega predloga razpravljalo z državami članicami in pomembnimi zainteresiranimi stranmi v okviru Evropskega foruma elektroenergetskih regulatorjev (3. in 4. marca 2016) in usklajevalne skupine za električno energijo (16. novembra 2015 in 3. maja 2016).

- **Ocena učinka**

Z oceno učinka so bili podprti vsi predlagani ukrepi.

Odbor za oceno učinka je 4. novembra 2016 izdal pozitivno mnenje.

V oceni učinka so bile obravnavane štiri možnosti politike:

¹² Uredba (EU) št. 347/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetskega infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in spremembi uredb (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009. (UL L 115, 25.4.2013, str. 39).

¹³ <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/public-consultation-risk-preparedness-area-security-electricity-supply>

¹⁴ <https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/DG%20ENER%20Risk%20preparedness%20final%20report%20May2016.pdf>

0 + boljše izvajanje/izvrševanje (neregulativen pristop);

1. minimalna pravila, ki jih morajo izvajati države članice;
2. minimalna pravila, ki jih morajo izvajati države članice, in regionalno sodelovanje; ter
3. popolna uskladitev in odločanje na regionalni ravni.

Možnost 0 + ni bila upoštevana, ker boljše izvajanje in izvrševanje ne bi imela učinka, saj sedanji zakonodajni okvir določa le splošna načela in državam članicam daje zelo široka pooblastila glede načina njihovega izvajanja.

Možnost 1 stremi k vzpostavitvi večje primerljivosti in preglednosti med državami članicami na področju pripravljenosti na tveganja, vendar ne zadostuje potrebi po izboljšanju čezmejnega sodelovanja.

Možnost 2 obravnava številne pomanjkljivosti možnosti 1 in ponuja učinkovitejši sklop rešitev. Zlasti regionalno usklajeni načrti zagotavljajo, da se tveganja prepoznajo na regionalni ravni in da se sprejmejo usklajeni ukrepi za preprečevanje in upravljanje kriznih razmer.

Možnost 3 predstavlja zelo vsiljiv pristop, ki si prizadeva odpraviti morebitna tveganja s popolno uskladitvijo načel in predpisovanjem posebnih rešitev.

Najprimernejša je možnost 2.

Pri preučevanju možnosti 2 so bili obravnavani naslednji učinki:

1. Gospodarski učinki

Analiza je pokazala, da bo možnost 2 omogočila boljšo pripravljenost na krizne razmere po nižjih stroških na podlagi okrepljenega regionalnega usklajevanja. Rezultati simulacije¹⁵ kažejo, da so dobro- integrirani trgi in regionalno usklajevanje v obdobjih izjemnih vremenskih razmer ključnega pomena pri ukrepanju v urah preobremenjenega sistema (visokega povpraševanja) in čim večjem zmanjšanju verjetnosti prekinitve oskrbe z električno energijo.

Najpomembnejše je, da pristop na nacionalni-ravni ne upošteva prispevka sosednjih držav v kriznih razmerah, medtem ko regionalni pristop pomeni večjo izkoriščenost elektrarn in večjo verjetnost, da se prepreči izpad napajanja. To se meri s kazalnikom zanesljivosti oskrbe „pričakovana nedobavljena energija“ (kazalnik EENS), ki meri odjemalcem nedobavljeno električno energijo zaradi izpada omrežja, izraženo kot odstotek letnega povpraševanja. Če države članice sodelujejo, se odstotek nedobavljene električne energije znatno zmanjša (vrednost kazalnika EENS se z 0,36 %, kolikor znaša po scenariju nesodelovanja, zniža na 0,02 % po scenariju regionalnega sodelovanja).

Ob večjem usklajevanju bi se celotni stroški sistema znižali, kar bi lahko pozitivno vplivalo na cene za odjemalce. Pomanjkanje usklajevanja glede preprečevanja in upravljanja kriznih razmer pa bi povzročilo visoke oportunitetne stroške. Nedavna študija je pokazala, da bi povezanost evropskega trga električne energije lahko prinesla znatne koristi (12,5-40 milijard EUR v obdobju do leta 2030). Vendar bi bil ta znesek za 3-7,5 milijarde EUR nižji, če bi si

¹⁵ Artelys (2016): *Študija S16: Analysis revenue related risks for power producers (Analiza tveganja v zvezi s prihodki za proizvajalce električne energije)*. Artelys (2016): *Študija S4: Generation and System Adequacy Analysis (Analiza proizvodnje in zadostnosti sistema)*.

države članice „samostojno“ prizadevale za uresničevanje ciljev zanesljivosti oskrbe z električno energijo¹⁶.

2. Koga predlog zadeva in kako?

Možnost 2 bo imela pozitiven učinek na družbo kot celoto in zlasti na odjemalce električne energije, saj prispeva k preprečevanju kriznih razmer ter nepotrebnih in nesorazmernih prekinitev. Preprečevanje in obvladovanje kriz bo še učinkovitejše, saj zahteva, da države članice učinkovito sodelujejo in vzpostavijo orodja za spremljanje zanesljivosti oskrbe prek usklajevalne skupine za električno energijo.

Ukrepi bodo imeli tudi pozitiven učinek na poslovno skupnost, saj bodo zagotovili veliko večjo preglednost in primerljivost glede tega, kako se države članice pripravijo na krizne razmere in kako jih nameravajo obvladovati. To bo povečalo pravno varnost za vlagatelje, proizvajalce električne energije in borze z električno energijo, hkrati pa tudi za operaterje prenosnih sistemov pri obvladovanju kratkoročnih kriznih razmer.

Med zainteresiranimi stranmi, ki bodo občutile največji vpliv, bodo pristojni organi (npr. ministrstva, NRO) kot akterji, pristojni za pripravo načrtov -pripravljenosti na tveganja (glej presojo učinka na javne organe spodaj).

• Ustreznost in poenostavitev ureditve

Predlog lahko poveča upravno obremenitev, vendar le v omejenem obsegu. Zlasti se bodo morali nacionalni organi vnaprej dogovoriti o delu svojih načrtov-pripravljenosti na tveganja na regionalni ravni. Toda izkušnje kažejo, da je bolj regionalen pristop k ocenjevanju tveganj in pripravljenosti nanje tehnično in pravno izvedljiv ter prinaša pomembne koristi za odjemalce in gospodarstvo kot celoto. Ker bi regionalne dele načrtov v praksi pripravili regionalni centri za usklajevanje med operaterji prenosnih sistemov, bi bilo splošno dodatno breme za uprave držav članic manjše in bi ga nedvoumno odtehtale praktične koristi takega sodelovanja¹⁷.

Ob večjem obsegu regionalnega sodelovanja se bodo med državami članicam lahko ustvarile sinergije, lahko se bodo učile druga od druge in skupaj razvijale dobre prakse. Sčasoma bi to moralo privedi do zmanjšanja administrativnih učinkov.

Evropski akterji, kot sta Komisija in ENTSO za električno energijo, bodo zagotovili navodila ter omogočili lažji postopek priprave na tveganja in upravljanja tveganj. To bo prispevalo tudi k zmanjšanju učinkov na države članice.

Ustanovljen ne bo noben nov organ in obstoječe obveznosti se bodo racionalizirale. Na primer, usklajevalna skupina za električno energijo kot organ že obstaja in se tudi redno sestaja; namen je, da se ji dodelijo posebne naloge in se ji s tem poveča učinkovitost. Poleg tega se bodo zmanjšale nacionalne obveznosti v zvezi s poročanjem (npr. razveljavitev obveznosti iz člena 4 direktive o električni energiji) in poročanje na ravni EU bo potekalo v okviru obstoječih poročil in obveznosti poročanja (npr. letno poročilo ACER o spremljanju notranjega trga električne energije in zemeljskega plina).

¹⁶ *Benefits of an integrated European energy market (Koristi integriranega evropskega trga energije)*, Booz & Co. (2013).

¹⁷ Nordijski operaterji prenosnih sistemov, regulatorji in energetske organi sodelujejo prek Nordijskega foruma za krizno upravljanje in ukrepanje pri nepredvidenih dogodkih (NordBER). To vključuje izmenjavo informacij, skupne delovne skupine in načrtovanje ukrepov pri nepredvidenih dogodkih za skupni nordijski elektroenergetski sektor kot dopolnitev nacionalnih ukrepov v nujnih primerih in sodelovanja operaterjev prenosnih sistemov (www.nordber.org).

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Edini proračunski učinek tega predloga se nanaša na vire Agencije za sodelovanje energetske regulatorje (ACER). Ta učinek je opisan v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, priloženi vzporednemu predlogu Komisije za prenovitev uredbe o vzpostavitvi agencije ACER.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bo spremljala, kako države članice izvajajo ukrepe iz predlagane uredbe. Po potrebi jim bo ponudila pomoč pri uvajanju potrebnih sprememb v njihovo nacionalno zakonodajo in pripravila delavnice za vse države članice (npr. prek usklajevalne skupine za električno energijo) ali dvostranska srečanja za pripravo načrtov- pripravljenosti na tveganja. Komisija bo po potrebi izvedla postopek, določen v členu 258 PDEU, če katera od držav članic ne bo izpolnila svoje obveznosti izvajanja prava Unije.

Komisija bo stalno spremljala tudi zanesljivost oskrbe v EU v sodelovanju z usklajevalno skupino za električno energijo.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Predlagana uredba vsebuje naslednje elemente:

1. Skupna pravila v zvezi s preprečevanjem kriz in orodja za zagotavljanje čezmejnega sodelovanja:
  - države članice bi morale imenovati pristojni organ, odgovoren za izvajanje nalog, določenih v uredbi, zlasti za pripravo načrta- pripravljenosti na tveganja;
  - države članice morajo pripraviti načrte pripravljenosti na tveganja po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi, da se zagotovita maksimalna pripravljenost na krizne razmere v oskrbi z električno energijo in učinkovito upravljanje takih razmer v primeru, da se pojavijo. Načrte je treba oblikovati na podlagi kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo, ki jih opredeli ENTSO-za električno energijo oziroma države članice, v načrtih pa morajo biti predstavljeni načrtovani ali izvedeni ukrepe za preprečitev in ublažitev teh scenarijev;
  - pristojni organ bi moral pred sprejetjem načrta pristojnim organom v regiji in usklajevalni skupini za električno energijo predložiti osnutek načrta za namene posvetovanja. Po posvetovanju je treba končni načrt poslati Komisiji, ga objaviti in posodobiti vsaka tri leta, razen če okoliščine zahtevajo pogostejše posodobitve;
  - načrti bi morali imeti dva dela, ki določata nacionalne ukrepe in usklajene ukrepe, o katerih so se dogovorile države članice v vsaki regiji. Upoštevati bi morali posebnosti vsake države članice ter jasno določiti vloge in odgovornosti pristojnih organov;
  - vsi ukrepi iz načrtov morajo biti jasno določeni, pregledni, sorazmerni, nediskriminatorni in preverljivi. Ne smejo ogroziti zanesljivosti oskrbe z električno energijo drugih držav članic ali Unije kot celote; in
  - načrti bi morali vključevati ukrepe, ki zagotavljajo, da se sočasne krizne razmere ustrezno preprečijo in upravljajo. Dogovorjeni morajo biti na regionalni ravni in vključevati vsaj naslednje:
    - (a) imenovanje regionalnega kriznega upravljavca ali ekipe;

- (b) mehanizme za izmenjavo, obveščanje in sodelovanje v regiji;
- (c) ukrepe za ublažitev učinkov krize, tudi sočasnih kriznih razmer (npr. regionalni načrti zmanjševanja obremenitev ali drugi dogovori o medsebojni pomoči);
- (d) katere koli sisteme nadomestil za stroške, povezane z dogovori o pomoči; in
- (e) postopke za izvajanje letnih testiranj načrtov.

2. Upravljanje kriznih razmer v oskrbi z električno energijo:

- uredba zahteva, da države članice nemudoma obvestijo sosednje države članice in Komisijo v primeru krize v oskrbi z električno energijo. Zagotoviti morajo tudi informacije o vzrokih krize, sprejetih in načrtovanih ukrepih za njeno ublažitev ter morebitni potrebi po pomoči iz drugih držav članic;
- države članice morajo obvestiti Komisijo in usklajevalno skupino za električno energijo, če imajo konkretne, resne in zanesljive informacije, da lahko nastopi dogodek, ki bo verjetno povzročil znatno poslabšanje oskrbe z električno energijo;
- države članice morajo sodelovati v duhu solidarnosti, da se pripravijo na in obvladujejo krizne razmere v oskrbi z električno energijo, da bo električna energija v zameno za nadomestilo zajamčeno dostavljena tja, kjer je najbolj potrebna; in
- v primeru krize v oskrbi z električno energijo morajo države članice ukrepati povsem v skladu s pravili notranjega trga električne energije. Netržni- ukrepi- se lahko uporabijo le kot zadnja možnost in morajo biti potrebni, sorazmerni, nediskriminatorni in začasni.

3. Kazalniki zanesljivosti oskrbe in ocene tveganja:

- predlog zahteva, da ENTSO za električno energijo pripravi metodologijo za opredelitev kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na regionalni ravni in pri tem upošteva vsaj naslednja tveganja:
  - (a) redke in hude naravne nesreče;
  - (b) nenamerne nevarnosti, ki presegajo varnostno merilo N-1¹⁸;
  - (c) posledične nevarnosti, kot je pomanjkanje goriva; in
  - (d) zlonamerne napade;
- za pripravo načrta- pripravljenosti na tveganja bi morali ENTSO za električno energijo in države članice to metodologijo uporabljati za opredelitev najpomembnejših kriznih scenarijev; in
- ENTSO za električno energijo bi moral pripraviti tudi metodologijo za ocenjevanje kratkoročne zadostnosti, in sicer napovedi sezone zadostnosti ter zadostnosti proizvodnje znotraj dneva do en teden vnaprej. Po odobritvi agencije ACER bi morali ENTSO-za električno energijo in države članice to metodologijo uporabljati v svojih kratkoročnih ocenah. Predlagana kratkoročna ocena zadostnosti dopolnjuje dolgoročno oceno zadostnosti proizvodnih virov, ki je predlagana v revidirani uredbi

¹⁸

V skladu s „smernicami za obratovanje prenosnih sistemov za električno energijo“ „merilo (N-1)“ pomeni pravilo, v skladu s katerim se elementi, ki po nastopu nepredvidenega dogodka še naprej obratujejo v kontrolnem območju operaterja prenosnega sistema, lahko prilagodijo novim operativnim razmeram, ne da bi kršili meje obratovalne sigurnosti.

o električni energiji, kar zagotavlja usklajeno evropsko oceno zadostnosti, na podlagi katere se lahko oceni potreba po mehanizmih zmogljivosti.

4. Vrednotenje in spremljanje:

- za zagotovitev preglednosti po krizi v oskrbi z električno energijo bi morale prizadete države članice naknadno izvesti oceno krize in njenih posledic;
- predlog vključuje sistematično spremljanje zanesljivosti oskrbe v EU prek usklajevalne skupine za električno energijo.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o pripravljenosti na tveganja v sektorju električne energije in razveljavitvi Direktive 2005/89/ES

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 194 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹⁹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²⁰,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sektor električne energije v Uniji doživlja temeljito prenovo, za katero so značilni bolj decentralizirani trgi z več akterji, boljša medsebojna povezanost sistemov in večji delež energije iz obnovljivih virov. V odgovor si Direktiva xxx/Uredba xxx [*sklic na predlagano direktivo o električni energiji in uredbo o električni energiji*] prizadevata nadgraditi pravni okvir, ki ureja notranji trg električne energije Unije, zato da bi zagotovili optimalno delovanje trgov in omrežij, kar bo koristilo podjetjem in odjemalcem.
- (2) Dobro delujoči trgi in sistemi so najboljše jamstvo za zanesljivost oskrbe. Vendar tudi če trgi in sistemi dobro delujejo, nevarnosti krize v oskrbi z električno energijo (kot posledica skrajnih vremenskih razmer, zlonamernih napadov ali pomanjkanja goriva) nikoli ni mogoče izključiti. Posledice kriznih razmer pogosto segajo prek nacionalnih meja. Tudi kadar se incidenti začnejo na lokalni ravni, se njihov učinek lahko hitro razširi prek meja. Nekatere izjemne razmere, kot so obdobje hudega mraza, vročinski val ali kibernetiski napad, lahko sočasno vplivajo na celotno regijo.
- (3) Ob medsebojni povezanosti trgov električne energije in elektroenergetskih sistemov pa preprečevanja in upravljanja kriz ni mogoče obravnavati kot nekaj, kar je izključno v nacionalni pristojnosti. Uvesti je treba skupni okvir pravil in usklajene postopke, ki bodo zagotovili, da bodo države članice in drugi akterji učinkovito čezmejno sodelovali v duhu preglednosti in solidarnosti.
- (4) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/89/ES²¹ določa nujne ukrepe, ki bi jih države članice morale sprejeti, da zagotovijo zanesljivost oskrbe z električno energijo

---

¹⁹ UL C , , str. .

²⁰ UL C , , str. .

na splošno. Določbe navedene direktive so večinoma nadomestile naknadne določbe, zlasti v zvezi s tem, kako bi trgi morali biti organizirani, da se zagotovi razpoložljivost zadostnih zmogljivosti, kako morajo operaterji prenosnih sistemov sodelovati za zagotovitev stabilnosti sistema²², in v zvezi s potrebo po tem, da se zagotovi namestitvev ustrezne infrastrukture²³. Ta uredba obravnava posebno vprašanje preprečevanja in obvladovanja kriz v sektorju električne energije.

- (5) Smernice za obratovanje sistemov²⁴ ter omrežni kodeks o izrednih razmerah pri oskrbi z električno energijo in ponovni vzpostavitvi oskrbe²⁵ predstavljajo podrobna pravila, kako morajo operaterji prenosnih sistemov in drugi zadevni akterji delovati in sodelovati, da zagotovijo varnost sistema. Ta tehnična pravila bi morala zagotoviti, da se večina incidentov v oskrbi z električno energijo učinkovito obravnava na operativni ravni. Ta uredba se osredotoča na krizne razmere v oskrbi z električno energijo, ki imajo lahko večji obseg in učinek. Določa, kaj bi države članice morale storiti, da se take razmere preprečijo in kakšne ukrepe lahko sprejmejo, če zgolj sistemska operativna pravila ne zadoščajo več. Vendar bi bilo treba sistemska operativna pravila v celoti upoštevati tudi v kriznih razmerah.
- (6) Ta uredba določa skupni okvir pravil za preprečevanje in obvladovanje kriznih razmer v oskrbi z električno energijo ter za pripravo na take razmere, saj vnaša večjo preglednost v pripravljalno fazo in med krizo v oskrbi z električno energijo ter zagotavlja, da se električna energija celo med krizo dostavi tja, kjer je najbolj potrebna. Od držav članic zahteva, da sodelujejo na regionalni ravni in v duhu solidarnosti. Določa tudi okvir za učinkovito spremljanje zanesljivosti oskrbe v Evropi prek usklajevalne skupine za električno energijo. To bi moralo zagotoviti boljšo pripravljenost na tveganja ob nižjih stroških. Poleg tega bi moralo okrepiti notranji trg električne energije s tem, ko bi okrepilo zaupanje med državami članicami ter preprečilo neprimerne državne posege v kriznih razmerah, zlasti s preprečevanjem nepotrebnega omejevanja čezmejnih tokov.
- (7) Direktiva o varnosti omrežij in informacijskih sistemov (Direktiva NIS)²⁶ določa splošna pravila, medtem ko se bodo posebna pravila o kibernetski varnosti pripravila z omrežnim kodeksom, kot je predvideno v [*predlagani uredbi o električni energiji*]. Ta uredba dopolnjuje direktivo NIS, saj zagotavlja, da se kibernetski incidenti ustrezno opredelijo kot tveganje in da so ukrepi, sprejeti za njihovo odpravljanje, ustrezno razvidni iz načrtov pripravljenosti na tveganja.
- (8) Direktiva Sveta 2008/114/ES²⁷ določa postopek za okrepitev varnosti določenih evropskih kritičnih infrastruktur v Uniji, vključno z nekaterimi elektroenergetskimi

---

²¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/89/ES z dne 18. januarja 2006 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo in naložb v infrastrukturo (UL L 33, 4.2.2006, str. 22).

²² Sklicevanje na revidirani tretji energetske sveženj.

²³ Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo (UL L 115, 24.4.2013, str. 39).

²⁴ Uredba Komisije (EU) .../... z dne XXX o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije (UL [...]).

²⁵ Uredba Komisije (EU) .../... z dne XXX o vzpostavitvi omrežnega kodeksa o izrednih razmerah pri oskrbi z električno energijo in ponovni vzpostavitvi oskrbe (UL [...]).

²⁶ Direktiva (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji (UL L 194, 19.7.2016, str. 1-30).

²⁷ Direktiva 2008/114/ES dne 8. decembra 2008 o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe za izboljšanje njene zaščite (UL L 345, 23.12.2008, str. 75).

infrastrukturami. Direktiva 2008/114/ES skupaj s to uredbo prispeva k oblikovanju celovitega pristopa k energetske varnosti v Uniji.

- (9) Sklep št. 1313/2013/EU²⁸ Evropskega parlamenta in Sveta o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite določa zahteve za države članice, da vsaka tri leta pripravijo ocene tveganj na nacionalni ali ustrezni podnacionalni ravni ter pripravijo in izpopolnijo načrtovanje za obvladovanje tveganj. Posebni ukrepi za preprečevanje tveganj, pripravljenost nanje in načrtovanje v tej uredbi bi morali biti skladni s širšimi ocenami tveganja na nacionalni ravni, ki upoštevajo več možnih nevarnosti, kot zahteva Sklep 1313/2013/EU.
- (10) Za lažje preprečevanje, izmenjavo informacij in naknadno vrednotenje kriz v oskrbi z električno energijo bi morale države članice kot kontaktno točko imenovati en sam pristojni organ. Ta je lahko obstoječi ali nov subjekt.
- (11) Skupen pristop za preprečevanje in obvladovanje kriz zahteva predvsem to, da države članice uporabljajo enake metode in opredelitve za določanje tveganj za zanesljivost oskrbe z električno energijo ter da lahko učinkovito primerjajo svojo uspešnost in uspešnost svojih sosed na tem področju. Uredba opredeljuje dva kazalnika za spremljanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo v Uniji: „pričakovana nedobavljena energija“ (EENS), izražena kot GWh/leto, in „pričakovano tveganje izklopa bremena“ (LOLE), izraženo v urah/leto. Omenjena kazalnika sta del evropske ocene zadostnosti proizvodnih virov, ki jo izvaja Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo (ENTSO za električno energijo) v skladu s [členom 19 predlagane uredbe o električni energiji]. Usklajevalna skupina za električno energijo izvaja redno spremljanje zanesljivosti oskrbe na podlagi rezultatov teh kazalnikov. Tudi Agencija za sodelovanje energetske regulatorjev (Agencija) bi morala uporabljati ta kazalnika pri poročanju o uspešnosti držav članic na področju zanesljivosti oskrbe z električno energijo v svojih letnih poročilih o spremljanju trga električne energije v skladu s [členom 16 predlagane uredbe ACER].
- (12) Za zagotovitev skladnosti ocen tveganja, ki vnaša zaupanje med države članice v kriznih razmerah, je potreben skupen pristop za opredelitev scenarijev tveganja. Zato bi moral ENTSO za električno energijo v sodelovanju z Agencijo razviti skupno metodologijo za ugotavljanje tveganja, tako da bi ENTSO za električno energijo predlagal metodologijo, Agencija pa bi jo odobrila.
- (13) Na podlagi te skupne metodologije bi moral ENTSO za električno energijo redno pripravljati in posodabljati regionalne krizne scenarije ter opredeliti najpomembnejša tveganja za vsako regijo, kot so skrajne vremenske razmere, naravne nesreče, pomanjkanje goriva ali zlonamerni napadi. Glede na krizni scenarij pomanjkanja plina bi bilo treba tveganje za motnje v oskrbi s plinom oceniti na podlagi scenarijev motenj v oskrbi s plinom in infrastrukturi, ki jih je pripravila Evropska mreža sistemskih operaterjev prenosnih omrežij za plin v skladu s členom 6.6 uredbe o zanesljivosti oskrbe s plinom [predlog uredbe o zanesljivosti oskrbe s plinom]. Države članice bi morale svoje nacionalne krizne scenarije pripraviti in posodabljati na tej podlagi načeloma vsaka tri leta. Scenariji bi morali predstavljati osnovo za načrte pripravljenosti na tveganja. Pri določanju tveganj na nacionalni ravni bi morale države članice opisati tudi morebitna tveganja, ki jih opazajo v zvezi z lastništvom infrastrukture, pomembne za zanesljivost oskrbe, in možne ukrepe za odpravo teh tveganj, če so jih sprejele (npr. splošne ali sektorske zakone o pregledu naložb,

²⁸

Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 24).

posebne pravice za določene delničarje itn.), z navedbo, zakaj so taki ukrepi po njihovem mnenju upravičeni.

- (14) Regionalni pristop k opredeljevanju scenarijev tveganj ter pripravi preventivnih in blažilnih ukrepov naj bi prinesel precejšnje koristi v smislu učinkovitosti ukrepov in optimalne uporabe virov. Poleg tega usklajen in vnaprej dogovorjen pristop k zanesljivosti oskrbe v primeru sočasne krize v oskrbi z električno energijo zagotavlja dosleden odziv in zmanjšuje tveganje negativnih učinkov prelivanja, ki bi jih izključno nacionalni ukrepi lahko imeli v sosednjih državah članicah. Ta uredba zato določa, da morajo države članice sodelovati na regionalni ravni.
- (15) Kot je navedeno v [*predlogu uredbe o električni energiji*], bi morali regionalni operativni centri redno ocenjevati pomembna tveganja, saj imajo nalogo operativnega upravljanja takih primerov. Da bi lahko učinkovito opravljali svoje naloge in delovali v tesnem sodelovanju z zadevnimi nacionalnimi organi za namene preprečevanja in blaženja večjih nesreč, bi moralo regionalno sodelovanje, kot ga zahteva ta uredba, temeljiti na strukturah regionalnega sodelovanja na tehnični ravni, in sicer skupini držav članic, ki souporabljajo isti regionalni operativni center.
- (16) [*Predlog uredbe o električni energiji*] določa uporabo skupne metodologije za srednjeročno do dolgoročno evropsko oceno zadostnosti proizvodnih virov (od 10 let naprej do eno leto naprej), s čimer bi zagotovili, da države članice odločitve o morebitnih potrebah po naložbah sprejemajo pregledno in na podlagi skupnega dogovora. Ta ocena se po svojem namenu razlikuje od kratkoročnih ocen zadostnosti, ki se uporabljajo za odkrivanje morebitnih težav v zvezi z zadostnostjo v krajših časovnih obdobjih, in sicer za sezonske obete (šest mesecev vnaprej) ter ocene zadostnosti znotraj dneva do en teden vnaprej. V povezavi s kratkoročnimi ocenami obstaja potreba po skupnem pristopu k temu, kako odkriti morebitne težave v zvezi z zadostnostjo. ENTSO za električno energijo bo objavil zimsko in poletno napoved, da opozori države članice in operaterje prenosnih sistemov na tveganja v zvezi z zanesljivostjo oskrbe, ki se lahko pojavijo v naslednjih šestih mesecih. Za izboljšanje teh obetov bi morale te napovedi temeljiti na skupni verjetnostni metodologiji, ki jo predlaga ENTSO za električno energijo in odobri Agencija. Da se okrepi regionalni pristop k ocenjevanju tveganj, bi moral ENTSO za električno energijo imeti pooblastila, da naloge v zvezi s sezonskimi napovedmi prenese na regionalne operativne centre.
- (17) Sistemski operaterji prenosnih omrežij in regionalni operativni centri bi morali pri izvajanju katere koli druge kratkoročne ocene tveganja, in sicer napovedi zadostnosti proizvodnje znotraj dneva do en teden vnaprej, kot določa Uredba Komisije o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije, uporabljati metodologijo, ki se uporablja za pripravo sezonskih napovedi.
- (18) Da se zagotovi skupen pristop k preprečevanju in obvladovanju kriz, bi moral pristojni organ vsake države članice po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi pripraviti načrt pripravljenosti na tveganja. V načrtih bi morali biti opisani učinkoviti, sorazmerni in nediskriminatorni ukrepi, ki obravnavajo vse opredeljene krizne scenarije. Načrti bi morali zagotoviti preglednost, zlasti v zvezi s pogoji, pod katerimi se za ublažitev kriznih razmer lahko sprejmejo netržni ukrepi. Vsi predvideni netržni ukrepi bi morali biti v skladu s pravili iz te uredbe.
- (19) Načrti bi morali imeti dva dela, ki določata nacionalne ukrepe in regionalne ukrepe, o katerih se dogovorijo države članice v regiji. Regionalni ukrepi so potrebni zlasti v primeru sočasne krize, ko se bo z usklajenim in vnaprej dogovorjenim pristopom

zagotovil dosleden odziv in zmanjšalo tveganje negativnih učinkov prelivanja. Načrti bi morali upoštevati posebnosti države članice ter jasno določiti vloge in odgovornosti pristojnih organov. Nacionalni ukrepi bi morali v celoti upoštevati dogovorjene regionalne ukrepe in v celoti izkoristiti možnosti, ki jih nudi regionalno sodelovanje. Načrti bi morali biti tehnične in operativne narave, njihova funkcija pa naj bi bila preprečevanje nastopa ali stopnjevanja krize v oskrbi z električno energijo in ublažitev njenih posledic.

- (20) Načrte bi bilo treba redno posodablјati. Za zagotovitev, da so načrti vedno posodoblјeni in učinkoviti, bi morali pristojni organi vsake regije pripraviti letne simulacije v sodelovanju z regionalnimi operativnimi centri, da se preveri njihova primernost.
- (21) Predloge bi morale olajšati pripravo načrtov ter posvetovanja z drugimi državami članicami v zadevni regiji in usklajevalno skupino za električno energijo. Posvetovanja v regiji in prek usklajevalne skupine za električno energijo bi morala zagotoviti, da ukrepi, sprejeti v eni državi članici ali regiji, ne ogrožajo zanesljivosti oskrbe v drugih državah članicah ali regijah.
- (22) Izmenjava informacij v primeru kriznih razmer je bistvenega pomena za zagotovitev usklajenega ukrepanja in ciljno usmerjene pomoči. Zato ta uredba zavezuje države članice, da nemudoma obvestijo sosednje države članice in Komisijo, ko se soočijo s krizo v oskrbi z električno energijo. Zagotoviti bi morale tudi informacije o vzrokih krize, sprejetih in načrtovanih ukrepih za ublažitev krize ter morebitni potrebi po pomoči iz drugih držav članic. Če pomoč presega zanesljivost oskrbe z električno energijo, je mehanizem Unije na področju civilne zaščite še naprej veljavni zakonodajni okvir.
- (23) Pomembno je olajšati komunikacijo in ozaveščenost med državami članicami, kadar imajo na voljo konkretne, resne in zanesljive informacije, da lahko nastopi dogodek, ki bo verjetno povzročil znatno poslabšanje oskrbe z električno energijo. V takih okoliščinah bi morale države članice nemudoma obvestiti Komisijo in usklajevalno skupino za električno energijo ter zagotoviti predvsem informacije o vzrokih tega poslabšanja, načrtovanih ukrepih za preprečitev krize v oskrbi z električno energijo ter morebitni potrebi po pomoči iz druge države članice.
- (24) V primeru krize v oskrbi z električno energijo bi si morale države članice medsebojno pomagati v duhu solidarnosti in zagotoviti, da se električna energija dostavi tja, kjer je najbolj potrebna. To sodelovanje bi moralo temeljiti na predhodno dogovorjenih ukrepih iz načrtov pripravljenosti na tveganja. Pri dogovorih o sodelovanju bi morale države članice upoštevati socialne in gospodarske dejavnike, vključno z varnostjo državlјanov, in sorazmernost. Države članice se spodbuja k izmenjavi dobrih praks, in da usklajevalno skupino za električno energijo uporabljajo kot platformo za razpravo, da se opredelijo razpoložljive možnosti za sodelovanje in solidarnost, vključno z mehanizmi nadomestil. Komisija lahko olajša pripravo regionalno usklajenih ukrepov v zadevni regiji.
- (25) Ta uredba bi morala elektroenergetskim podjetjem in odjemalcem omogočiti, da se lahko ob soočanju s kriznimi razmerami v oskrbi z električno energijo kar najdlјje zanesejo na tržne mehanizme, kot je določeno v [*predlogu direktive in uredbe o električni energiji*]. Pravila, ki urejajo notranji trg, in sistemska operativna pravila bi bilo treba upoštevati tudi v kriznih razmerah. To pomeni, da se netržni ukrepi, kot sta prisilni izklop odjemalcev ali zagotavlјanje dodatnih zalog zunaj normalnega delovanja trga, lahko sprejmejo le kot zadnja možnost, ko so izčrpane že vse druge

možnosti, ki jih ponuja trg. Zato se prisilni izklop odjemalcev lahko uvede šele po tem, ko so izčrpane vse možnosti za prostovoljni izklop odjemalcev. Poleg tega bi moral biti vsak netržni ukrep potreben, sorazmeren, nediskriminatoren in začasen.

- (26) Za zagotovitev preglednosti po krizi v oskrbi z električno energijo bi morale prizadete države članice naknadno izvesti oceno krize in njenih posledic ter se ustrezno povezati s svojim nacionalnim regulativnim organom. Takšna ocena bi morala med drugim upoštevati učinkovitost in sorazmernost sprejetih ukrepov ter njihove ekonomske stroške. Zajeti bi morala tudi čezmejne vidike, kot sta učinek ukrepov na druge države članice in raven pomoči, prejete od teh držav članic.
- (27) Obveznosti glede preglednosti bi morale zagotoviti, da vsi ukrepi, sprejeti za preprečevanje ali obvladovanje kriznih razmer, upoštevajo predpise notranjega trga in so v skladu z načelom sodelovanja in solidarnosti, ki sta osnova energetske unije.
- (28) Leta 2012 je bila ustanovljena usklajevalna skupina za električno energijo kot forum za izmenjavo informacij in spodbujanje sodelovanja med državami članicami, zlasti na področju zanesljivosti oskrbe²⁹. S to uredbo se njena vloga okrepi. Usklajevalna skupina bi morala izvajati posebne naloge, zlasti v povezavi s pripravo načrtov pripravljenosti na tveganja, in bo imela pomembno vlogo pri spremljanju uspešnosti držav članic na področju zanesljivosti oskrbe z električno energijo ter razvoju dobrih praks na podlagi tega.
- (29) Kriza v oskrbi z električno energijo se lahko razširi onkraj meja Unije, kar vključuje tudi države Energetske skupnosti. Za zagotovitev učinkovitega kriznega upravljanja na mejah med državami članicami Unije in pogodbenicami Energetske skupnosti bi morala Unija tesno sodelovati s pogodbenicami Energetske skupnosti pri preprečevanju in obvladovanju krize v oskrbi z električno energijo ter pripravih na tako krizo.
- (30) Za hiter odziv Unije na spreminjajoče se okoliščine v zvezi s pripravljenostjo na tveganja v sektorju električne energije bi bilo treba pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije prenesti na Komisijo v zvezi s spremembo predlog za načrte pripravljenosti na tveganja. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov bi morala zagotoviti, da so ustrezni dokumenti hkrati pravočasno in ustrezno poslani Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (31) Države članice same ne morejo zadovoljivo doseči cilja te uredbe, in sicer zagotoviti najučinkovitejšo in najuspešnejšo pripravljenost na tveganja v Uniji. Glede na obseg ali učinke ukrepa se ta cilj lahko bolje doseže na ravni Unije. Unija lahko zato sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (32) Direktivo 2005/89/ES bi bilo treba razveljaviti –

---

²⁹ Sklep Komisije z dne 15. novembra 2012 o ustanovitvi usklajevalne skupine za električno energijo (2012/C 353/02) (UL C 353, 17.11.2012, str. 2).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa pravila za sodelovanje med državami članicami za namene preprečevanja in obvladovanja kriz v oskrbi z električno energijo ter priprave na take krize v duhu solidarnosti in preglednosti ter ob popolnem upoštevanju zahtev konkurenčnega notranjega trga električne energije.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. Za namene te uredbe se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 2 direktive o električni energiji [*predlog direktive o električni energiji*] in člena 2 uredbe o električni energiji [*predlog uredbe o električni energiji*].
2. Poleg tega se uporabljajo naslednje opredelitve:
  - (a) „zanesljivost oskrbe z električno energijo“ pomeni zmožnost elektroenergetskega sistema, da odjemalcem zagotovi neprekinjeno dobavo električne energije z jasno opredeljeno ravniyo zmogljivosti;
  - (b) „kriza v oskrbi z električno energijo“ pomeni obstoječe ali preteče stanje večjega pomanjkanja električne energije ali nezmožnosti dobavljanja električne energije končnim odjemalcem;
  - (c) „sočasna kriza“ pomeni krizo v oskrbi z električno energijo, ki sočasno vpliva na več kot eno državo članico;
  - (d) „krizni upravljavec ali ekipa“ pomeni osebo, skupino oseb ali institucijo, ki deluje kot kontaktna točka in usklajuje pretok informacij med krizo v oskrbi z električno energijo;
  - (e) „netržni ukrep“ pomeni vsak ukrep na strani ponudbe ali povpraševanja, ki odstopa od tržnih pravil ali trgovinskih sporazumov, katerega namen je ublažiti krizo v oskrbi z električno energijo;
  - (f) „regija“ pomeni skupino držav članic, ki si delijo isti regionalni operativni center, ustanovljen v skladu s *členom 33 uredbe o električni energiji* [*predlog uredbe o električni energiji*].

Člen 3

Pristojni organ

1. Takoj ko je to mogoče, in najpozneje do [*Urad za publikacije vstavi točen datum: tri mesece po začetku veljavnosti te uredbe*] vsaka država članica imenuje nacionalni vladni ali regulativni organ za svoj pristojni organ, ki je odgovoren za izvajanje nalog, določenih s to uredbo. Pristojni organi za namene te uredbe sodelujejo med seboj.
2. Države članice Komisiji nemudoma sporočijo ime in kontaktne podatke imenovanega pristojnega organa.

POGLAVJE II

OCENA TVEGANJ

Člen 4

Ocene zanesljivost oskrbe

Države članice zagotovijo, da se vsa tveganja v zvezi z zanesljivostjo oskrbe z električno energijo ocenjujejo v skladu s pravili iz te uredbe in člena 18 uredbe o električni energiji [predlog uredbe o električni energiji]. V ta namen sodelujejo z ENTSO za električno energijo in regionalnimi operativnimi centri.

Člen 5

Metodologija za opredelitev kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na regionalni ravni

1. ENTSO za električno energijo do [Urad za publikacije vstavi točen datum: dva meseca po začetku veljavnosti te uredbe] Agenciji predloži predlog metodologije za opredelitev najpomembnejših kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na regionalni ravni.
2. Krizni scenariji se opredelijo na podlagi najmanj naslednjih tveganj:
  - (a) redke in hude naravne nesreče;
  - (b) nenamerne nevarnosti, ki presegajo varnostno merilo N-1;
  - (c) posledične nevarnosti, vključno s pomanjkanjem goriva;
  - (d) zlonamerni napadi.
3. Predlagana metodologija vključuje vsaj naslednje elemente:
  - (a) upoštevanje vseh zadevnih nacionalnih in regionalnih okoliščin;
  - (b) vzajemno delovanje in povezanost tveganj prek meja;
  - (c) simulacije sočasnih kriznih scenarijev;
  - (d) razvrstitev tveganj glede na njihov učinek in verjetnost.

Ob upoštevanju tveganj motenj oskrbe s plinom v okviru opredeljevanja tveganj na podlagi odstavka 2(c) ENTSO za električno energijo uporabi scenarije motenj v oskrbi s plinom in infrastrukturi, ki jih je pripravila Evropska mreža sistemskih operaterjev prenosnih omrežij zemeljskega plina v skladu s členom 6.6 uredbe o zanesljivosti oskrbe s plinom [predlog uredbe o zanesljivosti oskrbe s plinom].
4. Pred predložitvijo predlagane metodologije ENTSO za električno energijo organizira posvetovanje, ki vključuje vsaj industrijske in porabniške organizacije, upravljavce distribucijskih omrežij, nacionalne regulativne organe in druge nacionalne organe. ENTSO za električno energijo ustrezno upošteva rezultate posvetovanj.
5. Agencija v dveh mesecih od prejema predlagane metodologije predlog odobri ali ga spremeni. V slednjem primeru se pred sprejetjem spremenjene različice posvetuje z ENTSO za električno energijo in metodologijo objavi na svoji spletni strani.
6. ENTSO za električno energijo redno posodablja in izboljšuje metodologijo v skladu z odstavki 1 do 5. Agencija ali Komisija lahko takšne posodobitve in izboljšave zahteva na podlagi utemeljitve. V šestih mesecih od datuma zahtevka ENTSO za

električno energijo Agenciji predloži osnutek predlaganih sprememb. Agencija v dveh mesecih od prejema osnutka spremeni ali potrdi spremembe in osnutek objavi na svoji spletni strani.

Člen 6

Opredelitev kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na regionalni ravni

1. ENTSO za električno energijo do [*Urad za publikacije vstavi točen datum: deset mesecev po začetku veljavnosti te uredbe*] in na podlagi metodologije, sprejete v skladu s členom 5, opredeli najpomembnejše krizne scenarije oskrbe z električno energijo za vsako regijo. Naloge v zvezi z opredelitvijo regionalnih kriznih scenarijev lahko prenese na regionalne operativne centre.
2. ENTSO za električno energijo opredeljene regionalne krizne scenarije oskrbe z električno energijo predloži v posvetovanje usklajevalni skupini za električno energijo.
3. ENTSO za električno energijo posodobi scenarije vsaka tri leta, razen če okoliščine zahtevajo pogostejše posodobitve.

Člen 7

Opredelitev kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo na nacionalni ravni

1. Države članice do [*Urad za publikacije vstavi točen datum: deset mesecev po začetku veljavnosti te uredbe*] opredelijo najpomembnejše krizne scenarije oskrbe z električno energijo na nacionalni ravni.
2. Krizni scenariji se opredelijo na podlagi najmanj tistih tveganj, ki so navedena v členu 5(2), in so skladni z regionalnimi scenariji, opredeljenimi na podlagi člena 6. Države članice posodobijo scenarije vsaka tri leta, razen če okoliščine zahtevajo pogostejše posodobitve.
3. Države članice do [*Urad za publikacije vstavi točen datum: deset mesecev po začetku veljavnosti te uredbe*] obvestijo usklajevalno skupino za električno energijo in Komisijo o morebitnih tveganjih, ki jih opažajo v zvezi z lastništvom infrastrukture, pomembne za zanesljivost oskrbe, ter vseh sprejetih ukrepov za preprečevanje ali ublažitev takih tveganj z navedbo razloga, zakaj menijo, da so taki ukrepi potrebni in sorazmerni.

Člen 8

Metodologija za kratkoročne ocene zadostnosti

1. ENTSO za električno energijo do [*Urad za publikacije vstavi točen datum: dva meseca po začetku veljavnosti te uredbe*] Agenciji predloži predlog metodologije za ocenjevanje kratkoročne zadostnosti, in sicer sezonske zadostnosti ter zadostnosti znotraj dneva do en teden vnaprej, kar zajema vsaj naslednje:
  - (a) negotovost v zvezi z vhodnimi prvinami, kot so verjetnost izpada prenosnih zmogljivosti, verjetnost nepredvidenega izpada delovanja elektrarn, neprizanesljive vremenske razmere, spremenljivost povpraševanja in spremenljivost proizvodnje energije iz obnovljivih virov energije;
  - (b) verjetnost nastanka kritičnih razmer;
  - (c) verjetnost nastanka sočasnih kriznih razmer.

Metodologija zagotavlja verjetnostni pristop ter upošteva regionalno raven in raven celotne Unije, pri čemer se v največji možni meri vključijo tretje države na sinhronem območju Unije.

2. ENTSO za električno energijo pred predložitvijo predlagane metodologije organizira posvetovanje, ki vključuje vsaj industrijske in porabniške organizacije, operaterje distribucijskih sistemov, nacionalne regulativne organe in druge nacionalne organe. ENTSO za električno energijo ustrezno upošteva rezultate posvetovanj.
3. Agencija v dveh mesecih od prejema predlagane metodologije predlog odobri ali ga spremeni. V slednjem primeru se pred sprejetjem spremenjene različice posvetuje z ENTSO za električno energijo in metodologijo objavi na svoji spletni strani.
4. ENTSO za električno energijo redno posodablja in izboljšuje metodologijo v skladu z odstavki 1 do 3. Agencija ali Komisija lahko takšne posodobitve in izboljšave zahteva na podlagi utemeljitve. V šestih mesecih od datuma zahtevka ENTSO za električno energijo Agenciji predloži osnutek predlaganih sprememb. Agencija v dveh mesecih od prejema osnutka spremeni ali potrdi spremembe in osnutek objavi na svoji spletni strani.

Člen 9

Kratkoročne ocene zadostnosti

1. Vse kratkoročne ocene zadostnosti se izvedejo po metodologiji, pripravljeni v skladu s členom 8.
2. ENTSO za električno energijo pripravi sezonske napovedi zadostnosti po metodologiji, pripravljeni v skladu s členom 8. Rezultate objavi vsako leto najpozneje do 1. decembra za zimsko napoved in do 1. junija za poletno napoved. Naloge v zvezi s pripravo napovedi lahko prenese na regionalne operativne centre. Te napovedi predstavi usklajevalni skupini za električno energijo, ki lahko, kjer je to primerno, izda priporočila na podlagi rezultatov.
3. Vsak regionalni operativni center izvaja ocenjevanja zadostnosti znotraj dneva do en teden vnaprej za svojo regijo na podlagi metodologije, sprejete v skladu s členom 8.

POGLAVJE III

NAČRTI PRIPRAVLJENOSTI NA TVEGANJA

Člen 10

Priprava načrtov pripravljenosti na tveganja

1. Na podlagi regionalnih in nacionalnih kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo, opredeljenih v skladu s členoma 6 in 7, pristojni organ vsake države članice pripravi načrt pripravljenosti na tveganja po posvetovanju s podjetji elektrogospodarstva in plinskega gospodarstva, organizacijami, ki zastopajo interese gospodinjstev in industrijskih odjemalcev električne energije, ter nacionalnim regulativnim organom (kadar slednji ni pristojni organ).
2. Načrt je sestavljen iz nacionalnih in regionalnih ukrepov, kot je določeno v členih 11 in 12. Brez poseganja v člen 15 morajo biti vsi načrtovani ali sprejeti ukrepi za preprečevanje in ublažitev kriznih razmer v oskrbi z električno energijo ter pripravo na take razmere popolnoma v skladu s pravili o notranjem trgu električne energije in

delovanju sistema. Ti ukrepi so jasno opredeljeni, pregledni, sorazmerni in nediskriminatorni.

3. Načrt se pripravi v skladu s predlogo v prilogi. Na Komisijo se v skladu s členom 19 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za spremembo te predloge.
4. Pristojni organ pred sprejetjem načrta pristojnim organom v drugih državah članicah v zadevni regiji in usklajevalni skupini za električno energijo predloži osnutek načrta, da bi se z njimi posvetoval.
5. V treh mesecih po predložitvi osnutka načrta pristojni organi drugih držav članic v regiji in usklajevalna skupina za električno energijo osnutek pregledajo in lahko izdajo priporočila.
6. V šestih mesecih po predložitvi osnutka načrta zadevna država članica načrt sprejme, ob tem pa ustrezno upošteva rezultate posvetovanja ter priporočila pristojnih organov drugih držav članic in usklajevalne skupine za električno energijo. Sprejeti načrt nemudoma predloži usklajevalni skupini za električno energijo.
7. Države članice načrte objavijo, vendar zagotovijo, da se ohrani zaupnost občutljivih podatkov, zlasti podatkov o ukrepih za preprečevanje in ublažitev zlonamernih napadov.
8. Države članice sprejmejo in objavijo prvi načrt najpozneje do [*Urad za publikacije vstavi točen datum: dve leti po začetku veljavnosti te uredbe*]. Svoje načrte posodobijo vsaka tri leta, razen če okoliščine zahtevajo pogostejše posodobitve.

Člen 11

Vsebina načrtov pripravljenosti na tveganja v zvezi z nacionalnimi ukrepi

1. Vsak načrt določa vse načrtovane ali sprejete ukrepe za preprečevanje in ublažitev kriznih razmer v oskrbi z električno energijo ter pripravo na take razmere, kot so opredeljeni v skladu s členoma 6 in 7. In sicer vsaj:
  - (a) kratek povzetek kriznega scenarija oskrbe z električno energijo, opredeljenega za zadevne države članice in regijo, v skladu s postopkom iz členov 6 in 7;
  - (b) vlogo in odgovornosti pristojnega organa;
  - (c) opis ukrepov za pripravljenost na tveganja in preprečevanje tveganj, opredeljenih v skladu s členoma 6 in 7;
  - (d) imenovanje nacionalnega kriznega upravljavca ali ekipe in določitev njegovih/njenih nalog;
  - (e) podrobne postopke, ki jih je treba izpeljati v kriznih razmerah v oskrbi z električno energijo, vključno z ustreznimi shemami informacijskih tokov;
  - (f) opredelitev pričakovanega prispevka tržnih ukrepov pri obvladovanju kriznih razmer v oskrbi z električno energijo;
  - (g) opredelitev morebitnih netržnih ukrepov, ki naj se izvajajo v kriznih razmerah v oskrbi z električno energijo, pri čemer se točno določijo povod, pogoji, in postopki za njihovo izvajanje ter navede, v kakšnem smislu izpolnjujejo zahteve iz člena 15;
  - (h) podroben načrt zmanjševanja bremena, kdaj se breme zmanjša, v kakšnih okoliščinah in v kolikšnem obsegu. Načrt določa, katere kategorije odjemalcev

električne energije prejmejo posebno zaščito pred izklopom, in utemeljuje potrebo po taki zaščiti, zlasti v zvezi z javno in osebno varnostjo;

- (i) opis mehanizmov za obveščanje javnosti o krizi v oskrbi z električno energijo.
2. Vsi nacionalni ukrepi morajo v celoti upoštevati regionalne ukrepe, dogovorjene v skladu s členom 12, in ne smejo ogroziti zanesljivosti oskrbe z električno energijo drugih držav članic ali Unije kot celote.

Člen 12

Vsebina načrtov pripravljenosti na tveganja v zvezi z regionalno usklajenimi ukrepi

1. Poleg ukrepov, navedenih v členu 11, načrt vsake države članice vključuje regionalne ukrepe za zagotovitev ustreznega preprečevanja in upravljanja kriznih razmer s čezmejnimi učinkom. Ti ukrepi so predmet dogovora z zadevno regijo in vključujejo vsaj naslednje:
  - (a) imenovanje regionalnega kriznega upravljavca ali ekipe;
  - (b) mehanizme za izmenjavo informacij in sodelovanje v regiji;
  - (c) ukrepe za ublažitev učinkov krize, tudi sočasnih kriznih razmer. Ti vključujejo regionalne načrte zmanjševanja bremena ter tehnične, pravne in finančne ureditve o vzajemni pomoči za zagotovitev dobave električne energije tja, kjer je najbolj potrebna, in na optimalen način. V takih dogovorih se med drugim določijo povod za pomoč, formula za izračun ali znesek, kdo je plačnik in kdo prejemnik ter arbitražna pravila;
  - (d) postopke za izvajanje letnih testiranj načrtov.
2. O regionalnih ukrepih, ki bodo vključeni v načrt, se dogovorijo pristojni organi držav članic v zadevni regiji. Pristojni organi vsaj osem mesecev pred iztekom roka za sprejetje in posodobitev načrta poročajo usklajevalni skupini za električno energijo o doseženih dogovorih. Če zadevni pristojni organi ne morejo doseči dogovora, Komisijo obvestijo o razlogih za nesoglasje. V takem primeru lahko Komisija od Agencije zahteva, da po posvetovanju z ENTSO za električno energijo olajša sklenitev sporazuma.
3. Pristojni organi vsake regije v sodelovanju z regionalnimi operativnimi centri in ob udeležbi zadevnih zainteresiranih strani letno izvedejo simulacijo kriznih razmer, s katero preverjajo zlasti mehanizme za komunikacijo iz točke (b) odstavka 1.

POGLAVJE IV

UPRAVLJANJE KRIZNIH RAZMER V OSKRBI Z ELEKTRIČNO ENERGIJO

Člen 13

Zgodnje opozarjanje in razglasitev krize

1. Kadar napovedi sezonske zadostnosti ali drug vir zagotavlja konkretne, resne in zanesljive informacije, da lahko nastopi dogodek, zaradi katerega se bodo v državi članici verjetno znatno poslabšale razmere na področju oskrbe z električno energijo, pristojni organ te države članice Komisiji in usklajevalni skupini za električno energijo brez nepotrebnega odlašanja izda zgodnje opozorilo. Posredovati mora podatke o vzrokih poslabšanja, sprejetih ali načrtovanih ukrepih za preprečitev krize

v oskrbi z električno energijo in morebitni potrebi po pomoči iz drugih držav članic. Te informacije vključujejo možne učinke ukrepov na notranji trg električne energije, tudi v drugih državah članicah.

2. Pristojni organ zadevne države članice v primeru kriznih razmer v oskrbi z električno energijo razglasi krizo v oskrbi z električno energijo ter brez nepotrebne odlašanja obvesti pristojne organe sosednjih držav članic in Komisijo. Obvesti jih o razlogih za razglasitev krize v oskrbi z električno energijo, sprejetih in načrtovanih ukrepih za njeno ublažitev ter morebitni potrebi po pomoči iz drugih držav članic.
3. V primerih, ko so posredovane informacije ocenjene kot nezadostne, lahko Komisija od zadevne države članice zahteva, da posreduje dodatne informacije.
4. Kadar pristojni organ izda zgodnje opozorilo ali razglasi krizo v oskrbi z električno energijo, je treba v največji možni meri izvesti ukrepe, ki jih določa načrt pripravljenosti na tveganja.

Člen 14

Sodelovanje in pomoč

1. Države članice sodelujejo v duhu solidarnosti, da bi preprečile in obvladovale krizne razmere v oskrbi z električno energijo ter s tem zagotovile, da bo električna energija dostavljena tja, kjer je najbolj potrebna, da se zaščiti javna in osebna varnost.
2. Kjer je potrebno in možno, države članice zagotavljajo medsebojno pomoč pri preprečevanju ali blažitvi krize v oskrbi z električno energijo. Taka pomoč je upravičena do nadomestila.

Člen 15

Upoštevanje tržnih pravil

1. Ukrepi, sprejeti za preprečevanje ali ublažitev kriznih razmer v oskrbi z električno energijo, morajo biti skladni s pravili o notranjem trgu električne energije in delovanju sistema.
2. Netržni ukrepi se lahko aktivirajo v kriznih razmerah in samo če so bile izčrpane vse možnosti, ki jih ponuja trg. Ti ukrepi ne smejo neupravičeno izkrivljati konkurence in učinkovitega delovanja trga električne energije. Biti morajo potrebni, sorazmerni, nediskriminatorni in začasni.
3. Omejevanje transakcij, vključno z omejitvijo že dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, omejitvijo zagotavljanja prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za dodeljevanje zmogljivosti ali omejitvijo izvajanja vozniških redov, se lahko začne izvajati samo v skladu s pravili, določenimi v členu 14(2) *uredbe o električni energiji [predlog uredbe o električni energiji]* in pravili, sprejetimi za opredelitev tega.

POGLAVJE V

VREDNOTENJE IN SPREMLJANJE

Člen 16

Naknadno vrednotenje

1. Takoj ko je mogoče, in najpozneje šest tednov po razglasitvi kriznih razmer v oskrbi z električno energijo zadevni pristojni organi po posvetovanju s svojim nacionalnim

regulativnim organom (če ta ni pristojni organ) usklajevalni skupini za električno energijo in Komisiji predložijo poročilo o oceni.

2. Tako poročilo vsebuje vsaj:
  - (a) opis dogodka, ki je povzročil krizo;
  - (b) opis preventivnih, pripravljalnih in blažitvenih ukrepov ter oceno njihove sorazmernosti in učinkovitosti;
  - (c) oceno čezmejnega učinka sprejetih ukrepov;
  - (d) poročilo o pomoči, ki so jo zagotovili sosednjim državam članicam in državam nečlanicam EU ali jo od njih prejeli;
  - (e) poročanje o gospodarskih posledicah krize v oskrbi z električno energijo in učinkih sprejetih ukrepov na sektor električne energije, zlasti o obsegu nedobavljene električne energije in ravni ročnega izklopa odjemalcev (vključno s primerjavo med ravni prostovoljnega in prisilnega izklopa odjemalcev);
  - (f) morebitne izboljšave ali predlagane izboljšave načrta pripravljenosti na tveganja.
3. V primerih, ko so informacije v poročilu ocenjene kot nezadostne, lahko usklajevalna skupina za električno energijo in Komisija od zadevne države članice zahtevata, da posreduje dodatne informacije.
4. Zadevni pristojni organi rezultate vrednotenja predložijo usklajevalni skupini za električno energijo.

Člen 17

Spremljanje s strani usklajevalne skupine za električno energijo

1. Poleg izvajanja drugih posebnih nalog, ki jih določa ta uredba, usklajevalna skupina za električno energijo opravi razprave in preglede v zvezi z:
  - (a) rezultati 10-letnega razvojnega načrta omrežja za električno energijo, ki ga pripravi ENTSO za električno energijo;
  - (b) skladnostjo načrtov pripravljenosti na tveganja, ki so jih sprejele države članice v skladu s postopkom iz člena 10;
  - (c) rezultati ocene evropske zadostnosti proizvodnih virov, ki jih pripravi ENTSO za električno energijo, kakor je določeno v *členu 19(3) uredbe o električni energiji [predlog uredbe o električni energiji]*;
  - (d) uspešnostjo držav članic na področju zanesljivosti oskrbe, pri čemer je treba upoštevati vsaj kazalnike, izračunane z evropsko oceno zadostnosti proizvodnih virov, in sicer pričakovano nedobavljeno energijo (EENS) in pričakovano tveganje izklopa bremena (LoLE);
  - (e) rezultati sezonskih napovedi iz člena 9;
  - (f) informacijami, ki jih prejme od držav članic v skladu s členom 7(3);
  - (g) rezultati poročil o naknadni oceni iz člena 16.
2. Usklajevalna skupina za električno energijo lahko državam članicam izda priporočila v zvezi z zadevami iz odstavka 1, ki jih zadevne državne članice v največji možni meri upoštevajo.

POGLAVJE VI KONČNE DOLOČBE

Člen 18

Sodelovanje s pogodbenicami Energetske skupnosti

Države članice in pogodbenice Energetske skupnosti se poziva, naj tesno sodelujejo v procesu opredeljevanja kriznih scenarijev oskrbe z električno energijo ter priprave načrtov pripravljenosti na tveganja, da ne bodo sprejeti taki ukrepi, ki bi ogrozili zanesljivost oskrbe držav članic, pogodbenic ali Unije. V zvezi s tem lahko pogodbenice Energetske skupnosti na poziv Komisije sodelujejo v usklajevalni skupini za električno energijo v zvezi z vsemi vprašanji, ki jih zadevajo.

Člen 19

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 10(3) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od [*Urad za publikacije vstavi datum začetka veljavnosti te uredbe*].
3. Prenos pooblastila iz člena 10(3) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši datum, ki je v njem naveden. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Pred sprejetjem delegiranega akta se Komisija posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenuje vsaka država članica v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016³⁰.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 10(3), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v dveh mesecih od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 20

Razveljavitev

Direktiva 2005/89/ES se razveljavi.

Člen 21

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

---

³⁰ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik